

6ο Ενεργειακό Συμπόσιο Κύπρου, 4 Δεκεμβρίου 2018

Θέμα «Κύπρος: Μπροστά στις Μεγάλες Αποφάσεις για την Ενέργεια»

Χαιρετισμός Γιάννη Χατζηβασιλειάδη, Πρόεδρος IENE

Αξιότιμοι κυρίες και κύριοι,

Εκ μέρους του IENE, του Ινστιτούτου Ενέργειας ΝΑ Ευρώπης, σας καλωσορίζω στο **6ο Ενεργειακό Συμπόσιο Κύπρου**, σε μια περίοδο έντονης κινητικότητας στα ενεργειακά θέματα της περιοχής, που συγκεντρώνουν και το διεθνές ενδιαφέρον.

Η ενέργεια αποτελεί την πλέον κρίσιμη υποδομή και σημαντικό γεωπολιτικό παράγοντα για τις χώρες-παραγωγούς, αλλά και για τις χώρες που εξαρτώνται από εισαγωγές, με τους υδρογονάνθρακες στον κυρίαρχο ρόλο.

Η Κύπρος και η Ελλάδα, με υψηλή ενεργειακή εξάρτηση από εισαγωγές, χαρακτηρίζονται από μια δυναμική έρευνας-παραγωγής υδρογονανθράκων και χάραξης νέων ενεργειακών δρόμων από ΝΑ Μεσόγειο προς Ευρώπη και συνεπικουρούνται από Ισραήλ και Αίγυπτο, ενώ επισκιάζονται και από γεωπολιτικές αντιπαλότητες αλλά και προβάλλονται στους διεθνείς ανταγωνισμούς.

Η ασφαλής και αξιόπιστη παραγωγή και μεταφορά φυσικού αερίου από την Ανατολική Μεσόγειο μέσω Ελλάδος προς τις αγορές της κεντρικής Ευρώπης είναι ένα υψηλού ενδιαφέροντος θέμα που εντάσσεται στη νέα στρατηγική της ΕΕ.

Ομοίως προβάλλεται, και η ηλεκτρική διασύνδεση Κύπρου-Ισραήλ και πιθανόν της Αιγύπτου, με το Ευρωπαϊκό διασυνδεδεμένο ηλεκτρικό σύστημα μέσω Ελλάδος, ως έργο κοινού ενδιαφέροντος.

Στη μελέτη μας του IENE κατ' ανάθεση της ΡΑΕ, με τίτλο «Στρατηγική Μελέτη Ηλεκτρικών Διασυνδέσεων στη ΝΑ Ευρώπη και ο Κρίσιμος Ρόλος της Ελλάδος», από το 2012 προτείνεται η διασύνδεση της Κρήτης με το ηπειρωτικό σύστημα μεταφοράς μέσω δύο υποβρυχίων καλωδίων συνολικής ισχύος 2GW για την πλήρη κάλυψη των αναγκών της Κρήτης και ως πρόδρομο έργο για την διασύνδεση Κύπρου-Ισραήλ, αντί της σχεδιαζόμενης σήμερα και εν εξελίξει μικρότερης ικανότητας ισχύος διασύνδεσης.

Η διασύνδεση της Κρήτης αποτελεί επέκταση του Ευρωπαϊκού διασυνδεδεμένου ηλεκτρικού συστήματος στο ΝΑ του άκρο με προοπτική να ανοίξει τον δρόμο για την διασύνδεση Κύπρου-Ισραήλ.

Έτσι, Κύπρος και Ισραήλ έρχονται πιο κοντά στην Ευρώπη με πρόσβαση στις αγορές και αμοιβαία οφέλη για την οικονομία και τους καταναλωτές, παύουν να λειτουργούν ως νησιωτικά συστήματα με όλα τα πλεονεκτήματα, ενισχύεται η ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού και Ελλάδα και Κύπρος καθίστανται κομβικά σημεία του συστήματος.

Επιπλέον, η Ελλάδα ενισχύει το Νότιο Σύστημα της χώρας, ενώ η Κρήτη θωρακίζεται ενεργειακά και ανοίγει ο δρόμος για την διασύνδεση Ελλάδος-Ιταλίας, μια αναγκαία πύλη προς δυσμάς με άμεση πρόσβαση στις αγορές της κεντρικής Ευρώπης, καθώς μέχρι τώρα η Ιταλική πλευρά δεν ανταποκρίνεται παρά την επιμονή της Ελληνικής πλευράς.

Ο ηλεκτρισμός εξελίσσεται ως κύριος ενεργειακός φορέας με επέκταση των χρήσεων, καθώς διεισδύει σχεδόν παντού, όπως οι μεταφορές, τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα, η θέρμανση/ψύξη κλπ., αποτελώντας και μοχλό ανάπτυξης.

Η ενεργειακή αποδοτικότητα και η μεγάλη διείσδυση των ΑΠΕ αποτελούν βασικούς πυλώνες της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής, καθορίζοντας τους εθνικούς στόχους για κάθε χώρα-μέλος για την μετάβαση στη νέα ενεργειακή εποχή.

Οι ΑΠΕ και ιδιαίτερα η ηλιακή και η αιολική ενέργεια, με την ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας επιτυγχάνουν χαμηλότερο κόστος παραγωγής και μαζί με το φυσικό αέριο σε συμπληρωματικό ρόλο θα αποτελέσουν τις βασικές πηγές ηλεκτρικής ενέργειας προς καθαρό ηλεκτρισμό για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Η ψηφιακή τεχνολογία και άλλες καινοτόμες τεχνολογίες μαζί με συστήματα αποθήκευσης διεισδύουν στο ηλεκτρικό σύστημα και προσφέρουν μεγάλες υπηρεσίες στη λειτουργία και διαχείριση, παρέχοντας «έξυπνη» ενέργεια και νέες υπηρεσίες με μειωμένο κόστος στους καταναλωτές.

Η Κύπρος με το υψηλό ηλιακό δυναμικό μπορεί να καλύψει μεγάλο μέρος των αναγκών της με φωτοβολταϊκές μονάδες, διεσπαρμένες και κεντρικές (utility-scale) και με εφαρμογές από το αναμενόμενο εγχώριο φυσικό αέριο, με την σταθερή πολιτική για έρευνα-παραγωγή και μεταφορά, θα μειώσει δραστικά την ενεργειακή εξάρτηση και τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, μεγιστοποιώντας τα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη.

Οι διεθνείς ηλεκτρικές διασυνδέσεις προσδίδουν μεγαλύτερη ευελιξία, υψηλή αξιοπιστία και αποδοτικότερη εκμετάλλευση των ΑΠΕ, και εξασφαλίζουν την πρόσβαση και ομαλή λειτουργία της ενιαίας Ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας για την επίτευξη σύγκλισης τιμών, χωρίς να αγνοείται και η γεωπολιτική διάστασή τους.

Ο μετασχηματισμός του ενεργειακού συστήματος της Κύπρου και η μετάβαση στη νέα ενεργειακή εποχή με αειφόρο ανάπτυξη αποτελούν τις μεγάλες προκλήσεις μαζί με την έρευνα-παραγωγή-μεταφορά φυσικού αερίου, ενώ η επέκταση του διασυνδεδεμένου Ευρωπαϊκού ηλεκτρικού δικτύου προς ανατολές και διασύνδεση της Κύπρου, αποτελεί μια αναγκαία και χρήσιμη στρατηγική επιλογή, οπότε η διασύνδεση της Κρήτης πρέπει να αποτελέσει το αποφασιστικό βήμα ως πρόδρομο έργο.

Το 6^ο Ενεργειακό Συμπόσιο Κύπρου με θέμα «Κύπρος: Μπροστά στις Μεγάλες Αποφάσεις για την Ενέργεια», επιδιώκει να συμβάλει στην ενημέρωση για τις εξελίξεις του ενεργειακού τομέα στον κόσμο και την Κύπρο και στην αντιμετώπιση κρίσιμων θεμάτων, μέσα από έναν καρποφόρο διάλογο, με την συμβολή διακεκριμένων ομιλητών και εκλεκτού ακροατηρίου.

Εύχομαι έναν Επικοινωνιακό Διάλογο και,

Σας ευχαριστώ για την Συμμετοχή σας και την Προσοχή σας!